

DANSK

Litteraturkanon

FORFATTER B. S. INGEMANN

Velkommen til School To Go og dagens undervisning!

Dette er et forløb i faget "Dansk" om vores litteraturkanon i tre episoder, med de tre temaer: "Forfatter Ludvig Holberg", "Forfatter Johan Herman Wessel", og til sidst "B. S. Ingemann". Der vil både være lytte-tekster og øvelser i episoderne.

Introduktion

Forestil dig en tid fyldt med ridderlige helte, storslåede slag og magiske fortællinger fra Danmarks fortid. En tid, hvor sange kunne fylde dit hjerte med varme, uanset om solen lige var stået op eller var ved at gå ned. I denne verden af eventyr og poesi møder vi en mand ved navn Bernhard Severin Ingemann, en forfatter, der med sine

ord har formålet at vække fortiden til live og fylde vores nutid med skønhed og eftertanke.

B. S. Ingemann levede for mange, mange år siden i et Danmark, der var meget anderledes end det, du kender i dag. Han var en mand, der elskede historier - især dem om Danmarks helte og deres store bedrifter. Ingemann skrev nogle af de mest spændende bøger, som tog læserne med tilbage i tiden til dramatiske slag og heroiske øjeblikke i dansk historie. Men han skrev også nogle helt særlige sange, som mange danskere stadig synger den dag i dag, når de siger godmorgen til en ny dag eller godnat, når dagen er omme.

Ingemann var ikke bare en forfatter; han var en skaber af drømme og en vogter af den danske sjæl. Gennem sine fortællinger lærte han os at værdsætte vores land og dets historie. Han mindede os om, at selv de mindste handlinger kan være fyldt med mod og godhed. Og gennem sine sange lærte han os at finde skønhed i både begyndelsen og slutningen af hver eneste dag.

Når vi snart skal dykke ned i Ingemanns verden i vores danskundervisning, skal vi ikke bare lære om en mand, der levede for længe siden. Vi skal opdage, hvordan hans ord stadig kan røre ved vores hjerter og inspirere os til at drømme. Vi skal se, hvordan fortællinger fra fortiden kan lære os noget vigtigt om, hvordan vi lever vores liv i dag.

Så gør dig klar til en rejse gennem tiden med riddere, helte, og magiske øjeblikke. Vi skal lære om B. S. Ingemann og den fortryllende verden, han skabte gennem sine ord. Det bliver en rejse, du ikke vil glemme.

Mål for undervisningen

- Jeg skal kunne opremse nogle af B. S. Ingemanns mest kendte værker.
- Jeg skal kunne forklare, hvordan Ingemanns værker reflekterer hans syn på dansk historie og natur.
- Jeg skal kunne identificere temaer af frihed, moral og åndelighed i et uddrag fra et af Ingemanns værker.

Hvem var B. S. Ingemann, og hvilken historisk periode levede han i?

B. S. Ingemann var en dansk forfatter, som levede i 1800-tallet. Det var en tid med mange forandringer i Danmark og resten af Europa. Folk begyndte at tænke mere over frihed, rettigheder og hvordan et godt samfund skulle være. Det var også en tid, hvor folk var meget interesserede i deres lands historie og kultur.

Ingemann blev født i 1789, lige efter den amerikanske uafhængighedskrig og lige før den franske revolution. Disse store begivenheder i verden viste, at almindelige mennesker kunne kæmpe for og opnå store ting. I Danmark var det en periode med

mange krige og tabet af Norge, men også en tid, hvor landet begyndte at bygge sig op igen og folk fik det bedre.

Ingemann var meget interesseret i Danmarks historie og skrev bøger om danske helte fra middelalderen. Han ville vise, at Danmark havde en rig og stolt historie. Han skrev også mange smukke sange om morgenen, aftenen, og naturen, som mange danskere stadig synger i dag. Disse sange hjælper folk med at føle en forbindelse til deres land og dets skønhed.

Hans liv og arbejde blev påvirket af de store ændringer i samfundet omkring ham. På den ene side var der krige og politisk usikkerhed, men på den anden side var der også en ny følelse af håb og en tro på, at tingene kunne blive bedre. Ingemanns historier og sange var en måde for ham at skabe en følelse af identitet og stolthed over at være dansk.

Han levede i en tid, hvor folk begyndte at se tilbage på deres historie for at forstå, hvem de var, og for at finde håb og inspiration til fremtiden. Ingemanns arbejde er vigtigt, fordi det hjalp med at forme den måde, danskere tænker om deres land og deres historie. Han lærte folk at værdsætte skønheden i deres eget land og deres egen kultur.

Hvorfor er Ingemanns historiske romaner vigtige for dansk litteratur og kulturhistorie?

B. S. Ingemanns historiske romaner er vigtige for dansk litteratur og kulturhistorie af flere grunde. For det første hjalp hans bøger med at fortælle historier om Danmarks fortid på en måde, som folk kunne forstå og relatere til. Før Ingemann skrev sine romaner, var meget af det, folk vidste om Danmarks historie, måske fra gamle bøger, der var svære at læse, eller fra historier, der blev fortalt fra person til person. Ingemann gjorde historien levende og spændende. Han skrev om helte, slag og store begivenheder på en måde, der fik folk til at føle, at de var en del af den danske historie.

For det andet spillede Ingemanns bøger en stor rolle i at skabe en følelse af national identitet. I 1800-tallet var der mange forandringer i Danmark og i Europa, og folk begyndte at tænke mere over, hvad det betød at være dansk. Ved at læse Ingemanns romaner kunne folk lære om de helte og begivenheder, der havde formet Danmark. Dette hjalp dem med at føle en stolthed over deres land og en forbindelse til deres fælles fortid.

Ingemanns skildringer af Danmarks fortid har også haft en stor indflydelse på, hvordan danskere opfatter deres historie og kultur. Hans historier om tapre krigere og vigtige slag hjalp med at forme billedet af Danmark som et land med en rig og ærefuld historie. Dette billede af Danmark og danskernes fortid er noget, der stadig påvirker dansk kultur og den måde, folk tænker om deres land på.

Endelig er Ingemanns romaner vigtige, fordi de var nogle af de første historiske romaner i Danmark. De viste, at man kunne bruge litteraturen til at udforske og fortælle om fortiden på nye og spændende måder. Det har inspireret mange andre forfattere til også at skrive historiske romaner og har gjort genren til en vigtig del af dansk litteratur.

Så Ingemanns historiske romaner er vigtige, fordi de gjorde historien levende og spændende, hjalp med at skabe en følelse af national identitet, påvirkede danskernes opfattelse af deres historie og kultur, og inspirerede til en helt ny måde at skrive litteratur på i Danmark.

Hvordan brugte Ingemann litteraturen til at forme en dansk national identitet?

B. S. Ingemann brugte sine bøger og sange til at fortælle historier om Danmark, som gjorde, at folk følte sig mere danske. Han skrev om helte fra fortiden, smukke danske landskaber og vigtige begivenheder i Danmarks historie. Ved at gøre det, hjalp han folk med at lære om, hvor de kommer fra, og hvad der gør Danmark til noget særligt.

Forestil dig, at du har en kasse med gamle familiefotos. Når du kigger på billederne, begynder du at forstå mere om din familie, og det får dig til at føle dig forbundet med dem. Ingemann gjorde noget lignende med sine historier og sange. Han gav danskerne en "familiealbum" fyldt med fortællinger om deres land, som fik dem til at føle sig stolte og forbundne med hinanden.

Ingemann skrev i en tid, der kaldes nationalromantikken. Det var en periode, hvor folk i mange lande begyndte at interessere sig meget for deres egen kultur, historie og natur. De syntes, det var vigtigt at vide, hvad der gjorde deres land unikt, og de brugte kunst og litteratur til at udtrykke det. Ingemanns bøger og sange var en del af denne bevægelse i Danmark. De hjalp med at skabe billeder og fortællinger, som folk kunne dele og føle sig en del af.

For eksempel skrev Ingemann sange om morgenen og aftenen, som mange danskere stadig synger. Disse sange taler om skønheden i den danske natur og det daglige liv, og de minder folk om, hvor dejligt det kan være at leve i Danmark. På den måde har Ingemanns værker hjulpet med at forme, hvordan danskere ser sig selv og deres land.

Ved at skrive om Danmarks fortid gjorde Ingemann også noget vigtigt: Han hjalp med at bygge en bro mellem fortiden og nutiden. Han viste, at de helte, slag og store øjeblikke fra fortiden stadig betyder noget for danskere i dag. Dette hjalp folk med at forstå, at de er en del af en lang historie, og at de bærer arven fra deres forfædre videre.

Så når vi taler om, hvordan Ingemann brugte litteraturen til at forme en dansk national identitet, taler vi om, hvordan hans historier og sange har hjulpet folk med at føle sig stolte af, hvor de kommer fra, og forbundne med deres lands historie og kultur. Det er noget, der fortsætter med at påvirke, hvordan danskere ser sig selv og deres land i dag.

Hvad karakteriserer Ingemanns morgen- og aftensange, og hvilken betydning har de haft?

Ingemanns morgen- og aftensange er særlige, fordi de taler om noget så dagligdags som at vågne op om morgenen og gå i seng om aftenen. Men det, der gør dem virkelig specielle, er måden, de beskriver disse daglige begivenheder på. Ingemann ser skønheden i hverdagen og naturen omkring os, og han deler den skønhed gennem sine sange.

Disse sange har en rolig og eftertænksom stemning. De får folk til at stoppe op og sætte pris på de små ting i livet, som en smuk solopgang eller freden ved aftenens slutning. Ingemann skriver om naturen, årstidernes skiften, og livets gang. Hans sange minder os om, at selvom hver dag måske ligner den forrige, er hver morgen og hver aften alligevel unik og værd at værdsætte.

Ingemanns morgen- og aftensange har haft stor betydning for dansk kultur. De er blevet sunget i hjem, skoler og kirker over hele Danmark i mange år. Disse sange er en del af det, mange danskere tænker på, når de tænker på deres barndom eller vigtige øjeblikke i deres liv. Det er sange, som forældre synger for deres børn ved sengetid, og som børn lærer i skolen. På den måde er sange blevet en del af den danske folkesjæl – de er en del af det at være dansk.

En af grundene til, at Ingemanns sange er blevet så elskede og fortsat bliver sunget, er, at de taler til alle, uanset alder eller baggrund. De handler om følelser og oplevelser, som alle mennesker kan forstå og relatere til. De skaber en følelse af fællesskab og tilhørsforhold, fordi alle, der synger dem, deler oplevelsen af at se og føle det samme.

Desuden har Ingemanns sange spillet en rolle i at bevare dansk sprog og kultur. I en tid, hvor verden bliver mere og mere global, og mange kulturer og traditioner kan gå tabt, hjælper disse sange med at holde fast i noget unikt dansk. De lærer nye generationer om deres kulturarv og giver dem en følelse af forbindelse til fortiden.

Sammenfattende er Ingemanns morgen- og aftensange vigtige, fordi de hjælper os med at se og sætte pris på skønheden i vores daglige liv. De er en påmindelse om at stoppe op og nyde øjeblikket, og de er en vigtig del af, hvad det betyder at være dansk.

Hvordan kan Ingemanns værker relateres til nutiden, og hvilke temaer er stadig relevante?

Ingemanns værker, selvom de blev skrevet for mange år siden, snakker om ting, der stadig er vigtige for os i dag. Hans historier og sange handler om emner som frihed, at vide, hvad der er rigtigt og forkert (moral), og vigtigheden af at have tro eller føle en forbindelse til noget større end os selv (åndelighed). Disse emner er tidløse, hvilket betyder, at de altid vil være relevante, uanset hvor meget verden ændrer sig.

For eksempel snakker Ingemanns historiske romaner om kampen for frihed. Det er noget, folk over hele verden stadig kæmper for i dag. Når vi læser om helte fra fortiden, der kæmpede for deres land eller for det, de troede på, kan det inspirere os til også at stå op for det, vi tror på, og kæmpe for de rettigheder, vi mener, alle mennesker burde have.

Moral, eller ideen om at kende forskellen på rigtigt og forkert, er også noget, Ingemann skriver om, som er meget vigtigt i dag. I en verden fuld af komplekse beslutninger og udfordringer, hjælper det at tænke over de værdier, som Ingemanns personer repræsenterer, som ærlighed, mod og medfølelse. Dette kan hjælpe os med at træffe de rigtige beslutninger i vores eget liv.

Åndelighed, eller følelsen af at være forbundet med noget større, er også noget, mange af Ingemanns sange rører ved. I en tid, hvor mange føler sig adskilt fra hinanden eller fra naturen, kan Ingemanns sange om skønheden i den verden, vi lever i, og om at finde glæde i de små ting, minde os om, at vi alle er en del af noget større.

Endelig minder Ingemanns værker os om vigtigheden af vores historie og kultur. Ved at lære om fortiden og de mennesker, der formede vores land og vores verden, kan vi bedre forstå, hvem vi er i dag. Det hjælper os med at værdsætte vores rødder og det fællesskab, vi alle er en del af.

Så selvom Ingemann levede i en helt anden tid, kan hans værker stadig tale til os i dag. De lærer os om vigtigheden af frihed, at gøre, hvad der er rigtigt, følelsen af at høre til, og at huske og ære vores fortid. Disse er alle ting, der vil fortsætte med at være vigtige for os alle, nu og i fremtiden.

Hvilke værker er han kendt for?

Nogle af hans mest kendte historiske romaner og digte er følgende:

1. **Valdemar den Store og hans Mænd** (1824) - Skildrer Valdemar 1. den Stores regeringstid og kampen for at samle Danmark efter blodige borgerkrige.
2. **Valdemar Sejr** (1826) - Handler om Valdemar 2. Sejrs regeringstid og hans korstog til de baltiske lande, hvor myten om Dannebrog beskrives.
3. **Erik Menveds Barndom** (1828) - Skildrer begivenhederne omkring kongemordet på Erik Klipping og livet på Danehoffet på Nyborg slot.
4. **Kong Erik og de Fredløse** (1833) - Udspiller sig under magtkampene mellem Erik Menved og andre efter mordet på hans far, kong Erik Klipping.
5. **Prinds Otto af Danmark** (1836) - Omhandler den kongeløse tid mellem 1332 og 1340, kort før Valdemar Atterdag overtager magten i 1340.
6. **Dronning Margrete** (1836) - Handler om Margrete 1. og hendes bestræbelser på at samle Danmark, Norge og Sverige i Kalmarunionen i 1397.

Han har også skrevet teksten til følgende sange:

- 'I østen stiger solen op' (1837),
- 'Julen har bragt velsignet bud' (1839),
- 'Dejlig er jorden' (1850)."

Nu er det tid til at lave et par opgaver og tænke over hvad vi lige har lært.

Arbejdsopgaver

1. Tegn Din Yndlingsscene: "Efter at have læst et uddrag af en af Ingemanns historier, tegn din yndlingsscene og forklar klassen, hvad du tegnede, og hvorfor det er din yndlingsscene."
2. Lav en Tidslinje: "Med en partner, lav en tidslinje over Ingemanns liv og inkluder vigtige datoer for hans værker og hvordan de passer ind i dansk historie."
3. Skriv en Sang: "Skriv en kort morgen- eller aftensang med din partner, inspireret af Ingemanns sange. Tænk over naturen omkring dig og hvordan du føler, når dagen starter eller slutter."
4. Rollespil: "Vælg en historie eller et digt af Ingemann og lav et lille rollespil for klassen, hvor I viser en vigtig scene fra værket."

Når du har svaret på opgaverne, så slutter denne episode.

Her starter ideerne til lærerne:

Ideer til læreren

- **Introduktion til Ingemann:** Start med en grundlæggende introduktion til B. S. Ingemann, hans liv og tid. Brug billeder og måske kort video for at gøre historien levende.
- **Læs Højt:** Vælg et kort og engagerende uddrag af Ingemanns værker til at læse højt for klassen. Diskuter efterfølgende de centrale temaer og hvad eleverne tror, Ingemann ønskede at formidle.
- **Kreative Skriveøvelser:** Inspireret af Ingemanns temaer, lad eleverne skrive deres egne korte fortællinger eller sange. Dette kan gøres individuelt eller i små grupper.
- **Diskussion om National Identitet:** Før en klasse diskussion om, hvad national identitet betyder, og hvordan Ingemanns værker kan have bidraget til den danske nationalfølelse.
- **Natur og Kunst:** Tag eleverne med udenfor for at opleve naturen, ligesom Ingemann ofte beskriver den i sine sange. Lad dem derefter skabe kunstværker eller skrive tekster inspireret af deres oplevelser.